

SOUHRN

Systematika rosniček (Hylidae) prošla v posledních desetiletích bouřlivým vývojem a to jak na vyšších taxonomických úrovních (podčeleď a rody), tak na úrovni druhové. Na původní klasickou morfologickou systematiku nejprve navázal bioakustický přístup, kdy se oznamovací hlasy samců v některých případech ukázaly jako významná reprodukčně-izolační bariéra a tudíž jako důležitý znak pro systematiku. Zcela nový vhléd však přišel až se zavedením genetických metod do systematiky. To umožnilo odlišit nejen morfologicky ale i akusticky kryptické taxony. Nejvhodnějším přístupem v systematice rosniček je pak kombinace těchto rozdílných přístupů.

Cílem dizertační práce bylo za pomoci kombinace morfologických, bioakustických a molekulárně-genetických přístupů zhodnotit systematiku rosniček rodu *Hyla* z oblasti východní Evropy až Blízkého východu a amazonského rodu *Osteocephalus*. Dizertační práce se skládá z obecného úvodu, tří publikovaných prací, dvou prací v recenzním řízení a závěru.

První tři práce se zabývají fenotypovým (morfologie a bioakustika) přístupem v systematice. První práce se zabývá otázkou variability ve zbarvení, resp. kresbě mezi kyperskými a přilehlými pevninskými (Turecko, Sýrie, Libanon) populacemi druhu *Hyla savignyi*. Zjištěný frekvenční rozdíl v přítomnosti a typu dorzálního skvrnitého vzoru je diskutován s ohledem na možný taxonomický význam tohoto znaku. Druhá práce řeší otázku geografické morfologické variability u parapatrických druhů *H. savignyi* a *H. arborea* (a dle současné taxonomie také *H. orientalis*) v ekologickém kontextu potenciálního vlivu klimatických podmínek na utváření tělesných proporcí rosniček. Původním cílem projektu bylo morfologické systematické zhodnocení rosniček dané oblasti, ale jak se postupně ukázalo, morfologický přístup nebyl pro tento cíl vhodný. Naopak byl vhodně využit k interpretacím evolučně-ekologického charakteru, jak je dokumentováno na případě morfologicky podobných, ale akusticky odlišných a geneticky nepřibuzných mediteránních populacích druhů *H. arborea* (a *H. orientalis*) a *H. savignyi*. Třetí práce využívá akustický přístup k odlišení dvou druhů rosniček na území Íránu, odkud byl doposud hlášen jen jediný druh, *H. savignyi*.

Čtvrtá práce je fylogeografická studie rosniček Blízkého východu založená na vyšetření sekvencí mitochondriální a jaderné DNA. Díky tomuto molekulárně-genetickému přístupu byl objeven nový druh rosničky z oblasti Jemenu až jižní Levanty, následně identifikovaný také dle rozdílů v akustických znacích a v menší míře také dle rozdílů v morfologii. Tento nový druh bude v oficiálním článku formálně popsán (platnost popisu v dizertační práci je popřena dle ICZN). Vedle tohoto výsledku se práce také na základě fylogenetického přístupu zabývá vnitrodruhovou taxonomií *H. orientalis*, resp. validitou taxonů *H. arborea schelkownikowi* a *H. arborea gumilevskii*. Dalším výstupem práce jsou také demografické analýzy jednotlivých populací celkem tří druhů (*H. savignyi*, *H. orientalis* a nový druh), které umožnily detailnější vhléd do evoluční historie těchto druhů.

Pátá práce je popisem nového druhu amazonské rosničky rodu *Osteocephalus* na základě kombinace morfologických, ekologických (reprodukční ekologie) a genetických přístupů. Práce také předkládá předběžné výsledky poznání fylogenetických vztahů uvnitř rodu, které stručně komentuje s ohledem na využívané reprodukční strategie různých druhů.

Více detailů o jednotlivých kapitolách je uvedeno níže (abstrakty v angličtině).